Opetus- ja kulttuuriministeriö 26.2.2019
Ylijohtaja Esko Ranto

Sivistys- ja tiedejaosto perjantaina 1.3.2019

Asia: Hallituksen esitys eduskunnalle vuoden 2019 lisätalousarvioksi

VALTION OSALLISTUMINEN OLYMPIARAHASTOON

1 Asian tausta

Kansanedustaja Harry Harkimon johdolla vuonna 2017 työskennellyt valtion roolin ja ohjauskeinojen selkeyttämistä liikunta- ja urheilukulttuurissa selvittänyt työryhmä esitti loppuraportissaan (Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2017:40), että valtio osallistuu Suomen Olympiakomitean perustettavan Olympia-rahaston varainhankintakampanjaan. Rahaston tavoitteena oli työryhmän raportin mukaan kerätä kolmen vuoden aikana yhteensä 45 miljoonan euron pääoma, josta 1/3 kerättäisiin eri lahjoittajilta ja 2/3 tulisi valtiolta. Tämän jälkeen rahasto säätiöitettäisiin ja rahaston tuotto käytettäisiin urheilijan polkua ja huippu-urheiluyksikön ohjelmia tukeviin hankkeisiin.

Sittemmin Suomen Olympiakomitea on esittänyt, että asiassa käynnistettäisiin valmistelut rahaston perustamiseksi vastinrahaperiaatteella (valtion osuus olisi siis puolet). Suomen Olympiakomitea on ilmoituksensa mukaan perustanut 1.11.2017 tukisäätiön, jonka alaisuuteen perustettava rahasto on tarkoitus sijoittaa. Olympiakomitea esitti myös, että rahastolle määriteltäisiin yhteistyössä tarkoitus, säännöt ja oma johtokunta. Samoin laadittaisiin yhteistyössä oma sijoituspolitiikka, joka määrittelisi rahaston pääomalle tuottovaatimuksen. Tuottovaatimukseksi olympiakomitea on esittänyt 5 %. Suomen Olympiakomitea ilmoittaa käyneensä vaadittavan yritysrahoituksen osalta keskusteluja laajan yritysjoukon kanssa.

Suomen Olympiakomitea on myös täsmentänyt rahaston tuoton käyttötarkoituksia. Nämä olympiakomitea on jakanut neljään osaan:

- urheilijoiden kaksoisura – ratkaisut
- päivittäisharjoittelun toimintaympäristöjen (urheiluakatemia – valmennuskeskusverkosto) tuki ja kehittäminen
- urheilijoiden sosioekonomisen aseman parantaminen
- lajien kehittäminen

2 Olympiarahasto Liikuntapoliittisessa selonteossa

Olympiarahastoon otettiin kantaa valtioneuvoston vuonna 2018 eduskunnalle antamassa liikuntapoliittisessa selonteossa. Selonteon mukaan valtio valmistautuu omalta osaltaan rahaston perustamiseen. Olympiarahastoon osallistutaan selonteon mukaan enintään 20 miljoonalla eurolla valtion omistamien osakkeiden lahjoituksena.

3 Asian valmistelu liikuntapoliittisen selonteon antamisen jälkeen

Liikuntapoliittisen selonteon valtioneuvostokäsittelyn jälkeen olympiarahastoasiaa on valmisteltu opetus- ja kulttuuriministeriön, valtiovarainministeriön ja valtioneuvoston kanslian omistajaohjauksen kesken. Lisäksi Suomen Olympiakomitean on edellytetty muuttavan tukisäätiönsä ja olympiarahaston sääntöjä siten, että valtio voi ne hyväksyä. Suomen Olympiakomitea on toteuttanut vaaditut sääntömuutokset. Korjatut rahaston säännöt ovat tämän muistion liitteenä.

Mikäli eduskunta antaa suostumuksen edetä asiassa, tulevat edellä mainitut kolme ministeriötä vielä yhdessä määrittelemään osakelahjoitusten yksityiskohdat.